

Miloň Čepelka

JOSEFOVÉ

Miloň Čepelka

JOSEFOVÉ

2024

Miloň Čepelka

JOSEFOVÉ

2024

Copyright © Miloň Čepelka, 2024

Illustrations © Lenka Kozlíková, www.lenkakoziikova.com, 2024

Postface, Editor, Photograph © Josef Pepson Snětivý, www.pepson.cz, 2024

Photograph © Kateřina Janišová, 2024

Cover & Layout © Nakladatelství ČAS, Alena Šulcová, 2024

© Nakladatelství ČAS, www.nakladatelstvicas.cz, 2024

ISBN 978–80–7475–477–7

U čerta! Bylo to tu zas!

Naléhavý pocit, že je zničehonic, avšak podle práva, svým vlastním otcem, Josefem II. Že se na svět mračí jeho navztekanýma očima. Vyčítavýma. Zabarvenýma dočervena. Smutnýma.

„Ještě pořád jsem tu doma já, třebaže se tak těšíte, až vám to tady všecko spadne do klína!“

Promluvilo to jeho pravé já, léta tajené? Pověstný ďábel, skrytý v detailu?

Možná jen choroba. Stihomam. Opičí láska, která se kstáru zvrhla v závist. V závist na synovo jakéstakés ještě mládí. Na půlku života, kterou měl Josef III. tenkrát před lety dosud před sebou. I když začínal šedivět.

Jestli je tenhle přístup ke stáří dědičný, tak pozdrav pánbůh, říkal si. Takový konec jako přes kopírák si nemá co závidět. Protože podobné blesky metal z očí mnohem dříve ve svých bezmocných osmdesáti až devadesáti už Josef I. Dědeček. Když nesouhlasil s tetiným výběrem ženicha. Ženichůůů! Stařešina

byl bez výjimky proti všem. Možná mají Kališové nedůvěru k jakýmkoli neznámým, co se jim snaží vmísit do rodu, možná ji mají v krvi. Chudák tetá Štěpánka!

S římským číslováním mužských přírůstků je to taky šaškárna. A přišel s ní sám, že ho husa nekopla! Přitom jen a jen děda, mlčenlivý kmet, mohl bezpečně vědět, je-li svého jména opravdu první, a ne nultý nebo dokonce minus první. Když už se s tím začalo, platilo i do budoucna, třebaže jen ústní dohodou, že u nich každý prvorozený v nové generaci musí být Josef. On, pozorující se v zrcadle, je třetí. Vznešeněji římskými číslicemi tedy III. Jako v královské dynastii. A má syna téhož jména čtvrtého. Dosud mladíka, který přišel až v jeho málem padesáti, když podlehl manželčinu o patnáct roků mladšímu naléhání, že jí biologické hodiny tikají už hodně hlasitě. On sám, Trojka, je teď v podobných letech jako vzpomínaný otec v číselné řadě druhý. Ten, co kdysi po dědově mustru tak pekelně soptil, protože odmítal připustit, že by do domu mohlo při prudkých

deštích zatékat, a tak podle něho byla výměna dlaždic na terase zbytečná. Sám přece ten dům postavil a zvolil k tomu nejlepší firmu. Když se za obnovu přimlouvala právě snacha, co se v domě objevila (na jeho vkus a vzdor naléhavým pobídkám váhavému synovi pozdě), byla to podle jeho úvah tím spíš jen zbytečná vylomenina. Notabene když tuhle nevěstu Natašu jako zodpovědný otec synovi sám nevybral a výběr nestihl ani včas schválit, protože Josef III. se neptal a o žádné schvalování nestál. A ona by hned chtěla rozhodovat? To by tak hrálo!

„Víte, kdo tu dlažbu pokládal? Firma Bašta, a to byli nějakí koumáci! Důvěra za důvěru, za důvěru jakost. Ve třicátých letech se jakost ještě nefalšovala!“

Žabomyší zápas. Souboj loutek, které zapomněly, že visí na nitích, a za ty že tahá kdovíkdo kdovíkde.

Na zrcadlo, v němž zkoumal a potvrzoval si, že má s umíněným otcem nejen společné rysy, ale i úsměvy, gesta, dech a kdovíco, zlobil se Josef III. už poněkolkáté. Uznával, že vnější podoba

nakonec není nic překvapivého, avšak ten neodbytný dojem celkové totožnosti s otcem překvapivý byl. A nežádoucí, protože se už před časem, ještě za jeho života, zařekl, že bude jiný. Že nebude za každou cenu prosazovat jen svou vůli, i kdyby si stokrát myslel, že je nejlepší, nejmoudřejší, nejtaktičtější a nejpraktičtější. Mnohokrát už se ptal, jak je takový pocit stejnosti vůbec možný. Pohrává si s ním Bůh, nebo ďábel? To ho poslední dobou zajímalo. Nedávno v úvodu jakési knihy četl, že kdo na ďábla nevěří, ať ji ani nečte. Nebyl si jist vírou ani nevírou, tak četl. A hned ho to trápilo. Blíží se mu smrt, nenalhává si, že ne, a pořád se nerozhodl o jednom ani o druhém z obou zpochybňovaných hráčů. Zkoumá to ze všech stran, i k několika farářům se přítel, ale je to, zdá se, marnost nad farnost.

Sáhl po elektrickém holicím strojku. Zanedbával své strniště už čtyři dny, to zas bude porod. Na náladě mu to nepřidalo. Kdyby uměl s namydlenou štětkou a s břitvou jako všichni z dřívějších generací, šlo by to snáz.

„Cti otce svého a matku svou, abys dlouho živ byl a dobře se ti vedlo na zemi,“ opakoval rád otec Josef II., když se rozhodl, že rodina potřebuje kázání.

Jenže co je žít dlouho? Všechno je málo a všechno je moc. Podle úhlu pohledu.

Josef I. byl do devadesáti, umřel 1957, Josef II. do osmaosmdesáti, umřel 1993, a on, Josef III.? Otazník. Když se ztotožní a srovná s tátou, je už jeho konec za rohem. Blizoučko.

Místo aby zmáčkl spínač, strojek odložil. Raději by měl pohnout se svým andělem. Bez odkladu! Kdykoli vstoupí do dílny, jeho výtvar na něj hledí slepými očními bulvami tak teskně. Co vzniká dlouho, samo se před sebou zpochybní.

Ještě před dvaceti třiceti roky si od něho různí truchlící pozůstalí semtam nějakou tu sošku do hlav hrobů objednávali a on je tesal rád. Pak náhle vyšly z módy. Místo pietní užitné sochařiny – ale přece jen skoro sochařiny – vyráběl různě pokroucené pomníčky z umělého kamene. Ostuda. Odbytost. Proto chtěl

na vlastní rodinný hrob starodávného anděla. Když se s řemeslem jakžtakž prosadil a když se s ním ustaraný sršatý tatínek konečně smířil, slíbil mu ho. Nebyli ve sporu až do jeho smrti.

Samozřejmě žádný mramor, jen obyčejný pískovec. Nic velkého, ale tradiční figura v důstojné vznešenosti. S dlouhými vlasy na záda. Splývajícími mezi křídla. Mezi nápadná, bohatá křídla, co si nezadají se slavnostní indiánskou čelenkou.

Navztek všem, kteří pohrdají hroby a hřbitovem a vyznávají jen jednorázovou, pomíjivou rozptylovou loučku nebo prachbídne halabala zametení stop.

Popravdě to má být smířlivé gesto. Opožděné sice, ale nápravné. Uzavírající neplodné konflikty.

Nebožtík otec Josef II. vystudoval na cifršpiona. Každým coulem účetní, všecko převádějící na čísla. Čísla neklamou. Nemožnou klamat, neumějí to. To věděli už Pythagorejci. Čísla jsou

spolehlivá říše, to byla jeho dlouholetá neochvějná víra. Trhliny dostala až ve válce a po válce. Nejdřív vázanými vklady a záhy nato za komunistů měnovou reformou, večer ještě prezidentovými ústy popíranou, a ráno vyhlášenou.

Poslední zbytky iluzivních jistot padly a už se nikdy nevrátily. A když si jediný syn, téhož jména třetí, usmyslel, že svou budoucnost najde místo v číslech v uměleckém řemesle, svět Josefa II. se zhroutil.

„Nesmysl! Blbost! Půjdeš po žebrotě,“ prorokoval mu.

Josef III. po žebrotě nešel. Řemeslo mělo ještě nějakou chvíli zlaté dno. Jen cesta k němu, prosazená přes rodičovský odpor, byla trochu bolavá. K umění, do michelangelovských výšek, Josefa nepřivedla. Místo Davidů rodila jen tu lepší, tam horší davídky a davídečky. Stejně příkrčené jako maminciny háčkované dečky. V mamince s ubíhajícími roky čím dál rychleji zakrňovaly její vysnívané výšivky, neškuli toužené nástěnné koberce, ba gobelíny.

Iluze se z našich životů vytrácejí jako ranní mlha, když vysvitne slunce a dlouhými tesknými paprsky ozáří prázdné podzimní lány. At'sisi! Nevadí!

Josef III. odhodlaně tleskl, rozhodnuto, a svého anděla si konečně vyfotografoval. Plánoval to už týdny. Z trojrozměrné postavy stal se sice jen plochý stín, ale pro paměť dobrý. Co kdyby ho nenechaví vandalové, až bude konečně instalován, rozmlátili?

Barbarů je všude dost. A přibývá jich. Aby zbyl aspoň ten stín. Jako z dívky, která k němu modelem sice nestála, ale předzvěstí výsledku byla. Dávno. Tak dávno. V čase ještě před manželkou a o tolik mladší. V podkrkonošských Hořicích, když se tam učil.

Milovali se. Jenže v sedmdesátých letech se nemohli shodnout, zda z republiky odejít, či neodejít. Jarmila chtěla. Nebude prý rodit děti do prolhaného světa. Zнала jen ten náš. Jemu to při-

Kay

Josef I.

padalo přehnané. Ciziny se bál. Ve škole ho učili – a nenaučili – jen rusky, to bylo k ničemu. Tak odešla sama. S jiným.

A on se vrátil domů do Romberka.

Když si tam pak u rodičů ve slabé chvíli někdy postěžoval, zažehral, odmávlí to. Jen zbabělci prý opouštějí vlast, prohlásil přemoudřelý tatínek.

Jenže jaká je to vlast, když plní vůli vzdálené Moskvy?

Ránu nehojil. Spíš drásal. A co je do takového žití?

Až se objevila Nataša. Jako napotvoru napůl Ruska, vnučka bílého emigranta z bolševické revoluce. Z hrdého kozáckého rodu. Než v pětačtyřicátém roce tajné sovětské komando, řádící v někdejších bělogvardějských kruzích jako krvavá rudá ruka, než odvěklo její rodiče do sovětského gulagoráje, ji, sotva narozenou, včas ukryli dobří čeští přátelé v nenápadném venkovském sirotčinci a obstarali jí falešné doklady. Jak brala rozum, následná adoptivní rodina jí zvolna prozrazovala pravdu. Ona pak o to víc toužila po dětech. Po mstitelích. Teď však

zas Josef II. vzdoroval. Odkládal, sám nevěděl proč. Povolil, až když se odhodlala vzbouřit se a dát mu nůž na krk. Bud' dítě, nebo rozchod!

Kapitola Hořice se s konečnou platností zavřela a romberský hřbitov se pyšnil mnoha náhrobky a pomníčky, které by bez Natašinyých návrhů a připomínek asi nevznikly. A do hry vstoupil Josef IV. Odměna za výdrž. Jedno z husákovských dětí, s nadějí zrozených do očekávaných, snad už spravedlivějších časů. Dnes mu bylo přes čtyřicet a můjtybože, to se dřív nedalo předpokládat, vyrostl v nemakačenka, přilepovaného střídavě k pestrobarevným politickým silám, zaručujícím mu obžernou přítomnost, avšak trvale snad i zítřky, byť ohrožované náhlými změnami číhajícími za každým rohem. Aj, nebeští andělé, ze světla i z kamene povstali, neflákejte se prosím a stůjte při nás!

Když se večer Josef III. Nataše svěřil, co se mu stalo, jak se v zrcadle zničehožnic proměnil ze třetí generace na druhou, od-

byla ho, že dědičnost je dědičnost, a co s tím. A Josefa IV. ať prý tak často nemustruje, protože to je marné. Každý si v životě musí nabít hubu sám a jen jaksepatří ostrý držkopád může být tomu jejich rádobypolitikovi užitečný.

Před usnutím zkusil naladit se neumělou meditací na bývalou otcovskou frekvenci – věřil, že ještě nevyhasla –, a když pak celkem brzy zaspal, zdálo se mu, že za ním přišel děda Josef I., ten nemluva, a bumho – „Zdaližpak víš, že můj bratr s císařským jménem Rudolf byl vážený místní politik tady v Romberku?“

„Prosím vás!“ Josef III. se podivil, protože jeho otec Josef II. se nikdy o žádném dědově bratrovi nezmínil a ani sám se netajil – jablko nepadlo daleko od stromu –, že mu jeho vlastní mladší sourozenci jdou akorát na nervy. Protože jsou trdla. Nevědí, co je dobře a co špatně, a nedají si poradit.

On by byl rád radil všem. Měl na to dokonce papír. Vždyť u firmy, kde byl pravou rukou uvážlivého továrníka Hrušky, užuž šilhal po funkci a po titulu prokuristy. Až dosud byl disponent.

„28. nebo 29. října 1918,“ pokračoval děda ve snu, „vyhlašoval brácha Rudolf Kališ vedle starosty Špačka na radnici z balkónu novou republiku. Za sociální demokracii. Byl u nich kolik roků předsedou.“

„Fuj,“ ucedil Josef III. přes stisknuté zuby snovému dědečkovi své opovržení za jeho překvapivou historickou novinu. A ten dodal:

„Já jen, ty můj kluku vnuku, abys svého Pepíka nechal žít, jak on chce! Kališové mají asi politiku v krvi, to se nedá nic dělat.“

„Dvakrát fuj! A jakej Pepík? Je to Josef IV. Jednou provždy! A je to nezralej blbec.“

Josef III. se samým pohoršením probudil. Nestál o to, aby mu příbuzenstvo z minulosti chodilo v noci radit. V osidlech snu ještě řekl:

„Vy jste ji teda v krvi rozhodně neměl! Politiku!“

Když mu vzápětí došlo, že se právě zachoval stejně, jak by to asi udělal otec, kterého on v ničem, opravdu v ničem nehodlá

následovat, rozhodilo ho to i ve bdění. Nejspíš zavrčel nebo si odfrkl, protože Nataša z vedlejší postele špitla:

„Zase máš můru? Musíš před usnutím myslet jen na pěkné věci!“

Kde je vzít, a nekrást! Svět je znovu na okraji propasti. Možná do ní už padá, a pád se zrychluje. Na Ukrajině válka, všude krize, inflace, nejistota, infekční pandemie si nejspíš dala jen přestávku, strach ze všeho možného roste, uprchlíci, vraždy, požáry, atentáty, povodně, nehod přibývá, dětí ubývá, rodí se jich málo, kudy kam utíkám? Za Tebou, Bože, nebo od Tebe? Kam ses nám poděl? Nataša byla věrně zbožná a on jí záviděl.

Ráno mu to nedalo a ponořil se do knihy *Historický seznam osobností Romberka*. Dostal ji nedávno od starosty města za náhrobek, že mu na něj udělal cenu. Vrchnosti je dobré semtam podkouřit za každého režimu.

Listoval od začátku. Hesla jsou v ní řazena podle abecedy a namouduši, to nečekal, Rudolf Kališ tam na něj hleděl dokonce z fotografie. Ačkoli kniha stála zasklena v polici na místě nejpřednějším, otevřena byla dodnes nejvýš jednou a hledat v ní heslo KALIŠ, KALIŠOVÉ nikoho nenapadlo. Vždyť prosím, ano, jejich rodina do Romberka patří, ale mezi těmi, kdo směli být zařazeni do knihy, jsou jen významní oslavenci dřívější, hlásící se k rodišti nebo k místu svého působení už jen z tajemné věčnosti. A koho by napadlo, že by tam mohl být nějaký předek Rudolf, prý, jak teď čte, vyučený krejčí?

A je tam. Asi že se dal na politiku a má uznaný flíček v místních dějinách. A vypadá, Bože mě netrestej, jako by dědovi Josefu I. z oka vypadl. Ten kartáčový knír, ty brejličky, trochu tupý bambulovitý nos, no nazdar! Tak dědův bratr? Vida.

Kališovi Josefu, toho jména třetímu nebo popravdě kdovíkolikátému, letí hlavou úvaha, je-li možné, že by o strýci Rudolfovi a o jeho někdejší romberské významnosti jeho otec ne-

Z produkce Nakladatelství ČAS vybíráme:

Miloň Čepelka

LETÍ TO PAMĚTÍ

Dlouholetý editor a nakladatel Miloň Čepelky Josef Pepson Snětívý říká o této publikaci, která vychází k sedmaosmdesátým narozeninám všestranného umělce a spoluzakladatele Divadla Jára Cimrmana:

„Nebudu nijak originální, řeknu-li o Miloni Čepelkovi, že je „malý velký muž“. A hned mě napadá zdánlivý protiklad: navzdory své fyzické lehkosti nepluje po povrchu a nespokojí se s pěnou dní, ale se zvědavostí takřka dětskou a s neuhasitelnou chutí se noří do hloubky, do pomyšlné vody pod zmiňovanou pěnou. Ta voda je někdy kalná, jindy naopak překvapivě průzračná a čistá, pak zase „obyčejná“ – ale vždy živá. Sám je takový pokaždé: jako herec, textař, dramatik, básník, prozaik i glosátor.

V poslední jmenované roli stvořil už dvě publikace a po titulu Skok sem, skok tam přichází s knihou Letí to paměti. Jsem rád, že navzdory slovesu „letí“ je onen pohyb vzpomínek, úvah a postřehů dostatečně klidný na to, aby jej zachytil, a my se do nich můžeme začíst.

Tento vnímavý pozorovatel života vlastního i osudů cizích nás nepřesvědčuje o „své pravdě“ a nenutí nás, abychom mu věřili; spíše dává věci do souvislostí, nabízí alternativy a nechává každého, aby si udělal vlastní úsudek. To už samo o sobě není málo v dnešní době, kterou mnozí promořili apely k zastávání kategorických, ba nesmiřitelných soudů o čemkoli.

Čtěte svým tempem, zastavujte se a rozbihejte, přemýšlejte, „jen tak“ se bavte nebo se něčemu přiučte, věřte, či nevěřte... Ani já vás k ničemu nenutím, jen o jediné prosím: abychom Miloňovi nevěřili slova o „labutí písni“. Naopak doufejme, že kniha Letí to paměti není jeho posledním počinem.“

Miloň Čepelka

DĚDA JMÉNEM NUEL

Miloň Čepelka napsal už řadu dramatických pohádek pro televizi (Zlatý náhrdelník, Králíček a dračí princezna aj.) i pro rozhlas (Lesní babka, Fešák hashrman, Cesta do Afriky atd.), ale až dosud žádnou pohádku knižní. Své dílko Děda jménem Nuel teď označil jako pohádku-nepohádku. Kombinuje v něm vlastní klukovské zážitky a sny se vzpomínkami na skutečné dějinné události, jejichž byl účastníkem ve svém válečném dětství. Výsledkem je napínavé vyprávění ze života kdysi a teď, okořeněné tajemnými fantastickými prvky a ilustracemi Petra Netíka a vhodně pro kluky i děvčata, jimž je okolo deseti roků.

Z produkce Nakladatelství ČAS vybíráme:

Miloň Čepelka **DENÍK HAIKU 4**

Zrychlila doba? Kdo ví... Ale Miloň Čepelka, alespoň pokud jde o poetickou formu v této knize, zrychlil bezesporu. Mezi druhým a třetím svazkem čekali haikumilové dlouhých osm let, a teď na čtvrtý jen dvě. A je to dobře. Znovu se mohou ponořit do magické triády pět-sedm-pět a nahlédnout do básnickovy duše mezi rozletem a úsporností.

Mění se doba? Opět to není jisté. Ovšem měníme se my, a je to přirozené. Už svatý Augustin říkal: „Jací jsme my, taková je doba.“ V Deníku haiku 4 ubylo nymf – a zůstala ta jediná, věrná a milující průvodkyně. Ubylo střídání nálad, a zůstala na první počtení možná temnější, přesto optimistická; a víra, že nás Bůh ani dobří lidé nenechají na holičkách. A snad ubylo i soukromých postřehů ve prospěch veřejných – leč kdo autorovu tvorbu zná, ten se nemusí obávat, že by snad pro lidstvo zapomínal na člověka.

„Vnímejte, čtěte, přemýšlejte... a žijte!“ – jako by nám říkal básník, který se jistě neloučí nadlouho. Ani vy se s Deníkem haiku 4 nelučte po prvním přečtení. Vychutnejte si ho podruhé, objevíte nové tóny a vrstvy.

Miloň Čepelka **KOPA SONETŮ**

Soudě dle čtenářské obliby a krásy, kterou do nich tvůrce zasadil, jsou sonety Miloň Čepelky trvalky. V původních vydáních rozkvétaly bez ohledu na roční dobu, povětrnostní podmínky a svět za plotem libosadu. A protože jednotlivé okrsky o patnácti záhoncích a čtrnácti řádcích – zůstaneme-li metaforicky ve světě flory – dostaly bez výjimky své majitele a hlásí se o ně další, připravili jsme pro vás znovu celou zahradu.

Ač rozsahem nevelká, můžete v ní zabloudit do básníkova rodného Podorlicka či třeba až do Středomoří, potěšit se pohledem na květena domovskou i exotickou, nasávat celou paletu vůní od nejsladší po sytější hořkou, pít lektvary léčivé i povzbuzující, dotýkat se hebkých listů a vábivých pastí, které smělce vzápětí pohltní v masožravém lůně, cítit větřík, jenž ohýbá stonky, a slyšet šepot okvětních lístků.

To vše pro vás připravil Miloň Čepelka, který coby laskavý čaroděj se slovy zve na procházku svým poetickým světem. Buďte vítáni, krokujte cestičky a zapojte všechny smysly, kdykoli budete mít chuť a náladu...

Z produkce Nakladatelství ČAS vybíráme:

Otomar Dvořák

VŘETENO OSUDU

(aneb Tajná zpověď Karla Jaromíra Erbena)

Kdo by neznal tajemné, strašidelné balady z legendární sbírky Kytice! Co však víme o životě jejich autora Karla Jaromíra Erbena? Málokdo tuší, že pod maskou seriózního, tichého muže se skrýval vášnivý romantik, jenž si do deníků zapisoval děsivé sny, žil ve stínu smrti, vedl hovory s duchem mrtvého bratra-dvojčete, trpěl problematickými vztahy k ženám a skrýval hrůzné tajemství Záhořova lože.

Zkušený romanopisec Otomar Dvořák podhalil oponu nad nelehkým životem tvůrce, který musel svádět dramatický boj s nepřízní osudu, aby pro budoucí generace zachránil svět starých slovanských mýtů, obřadů, pověr, písní a pohádek. V románovém příběhu procházíme spolu s Erbenem bouřlivými událostmi poloviny devatenáctého století, setkáme se s významnými osobnostmi té doby, ale současně putujeme i badadickou krajinou, nad níž září bleďá luna, ve skalách se otvírají poklady, vodník líčí ošemetné síť a mrtvý milenec klepe na okénko, za kterým se modlí jeho milá...

Josef Pepson Snětivý

ŽENY, KTERÉ ROZDÁVAJÍ ADVENTNÍ VĚNCE

(Příběh o černé Madoně se zlatými vlasy a stříbrným jeepem)

Čtyřicátník Petr se navzdory vášnivému vztahu s nádhernou a neukojitelnou Karolínou, které říká Ivisexuálka, toulá tak svobodně, že občas skončí v posteli své exmanželky Marty, jindy zase v dobře ukryté lesní ulici před vilou, za jejímiž okny se možná rozhoduje o jeho dalším osudu. Naivně se domnívá, že jeho partnerka nic neví a že slzy, jimiž ho ve chvílích vrcholné slasti zkrápí, vyvolává jen její nezvladatelná rozkoš. Ano: Karolína, zhmotněný sen všech bláhových mužů, opravdu žije pro tyhle intimní momenty. Ale plakat přece může také nad svým milovaným – už dopředu...

Svět Petrových „jistot“ se otřese ve chvíli, kdy zjistí, že jak jeho bývalá, tak i současná partnerka pletou adventní věnce. Dost možná spolu. A ukrývají v nich stříbrné jehlice.

Jeho vztah s Martou skončil nehezky. Dopadne stejně i ten s Karolínou jen proto, že jejich jehlice jsou identické?

Platí v životě a v erotice logika matematických implikací?

A platí v životě a v erotice vůbec nějaká logika?

Petr si příliš pozdě uvědomuje, že i zlatovlasá diva v bílém sexy kostýmku, pevně svírající volant stříbrného jeepu, může být černou Madonou. Dlouho se nechal rozmazlovat a utvrzovat v přesvědčení, že tuhle Bohyni ovládá, než poznal, že je tomu naopak. Že ho zdánlivě bezbranná a vášní zmiřovaná kráska může zničit hned dvojnásobem...

Z produkce Nakladatelství ČAS vybíráme:

Josef Pepson Snětivý

TAJEMSTVÍ PRAŽSKÝCH KLÁŠTERŮ – HRAD A HRADČANY

(2., rozšířené vydání)

Spisovatel, cestovatel a hudebník Josef Pepson Snětivý vás znovu zve na cestu do míst, kde se po staletí odehrávají nevědění, ba zázračné příběhy. Po úspěchu prvního vydání vám bude v tomto druhém, rozšířeném, opět průvodcem, který odkrývá zjevnou i skrytou krásu, úchvatná zákoutí a tajemství klášterů benediktinek u baziliky sv. Jiří, bosých karmelitek u kostela sv. Benedikta, kapucínů u kostela Panny Marie Andělské a sousední Lorety, a nakonec voršilek u kostela sv. Jana Nepomuckého.

Ačkoli od původního vydání uplynula velmi krátká doba, získalo si takový čtenářský ohlas, že je pro autora nejen ctí, ale i závazkem přijít s obohacným textem. Opakovaně se tedy vydával do klášterních areálů, hovořil se zasvěcenými osobami a pátral v pramenech, aby mohl přijít s dalšími poznatky, s doplněním a zpřesněním původního textu a s novými fotografiemi.

Vyprávění v tomto vydání znovu propojuje historické události, církevní dějiny, řádový život, popis architektonických a uměleckých památek – a Pepsonův pohled okouzleného poutníka. I díky této kombinaci dosáhlo první vydání popularity a může nyní dostat ještě důstojnějšího „mladšího bratra“.

Josef Pepson Snětivý

TAJEMSTVÍ PRAŽSKÝCH KLÁŠTERŮ – KRÁLOVSKÁ KANONIE PREMONSTRÁTŮ NA STRAHOVĚ

Po úspěchu knihy Tajemství pražských klášterů – Hrad a Hradčany, která vyšla ve dvou vydáních, se spisovatel, cestovatel a hudebník Josef Pepson Snětivý vydal na další cestu proti proudu času, za krásou i zázraky, za okamžiky triumfálních vítězství i krutých pádů, aby pro vás zmapoval historii a současnost Královské kanonie premonstrátů na Strahově.

V této knize se opět můžete těšit na čtivé vyprávění, obohacené Pepsonovým pohledem okouzleného poutníka a mnoha fotografiemi (často i z nepřístupných míst). Text plynule spojuje historické mezníky a církevní dějiny, řeholní život, architektonickou i uměleckou krásu prošliých věků a popis současného stavu.

Strahovský klášter, přezdívaný Pražský Sion, to je velevýznamná, téměř devítisetletá instituce. Společně prozkoumáme jeho dějiny i unikátní areál; vaše příští návštěva Pražského Sionu bude díky tomu poučenější a procítěnější. Ve fyzické blízkosti svatého Norberta, zakladatele premonstrátského řádu, by tomu ani nemělo být jinak...

Z produkce Nakladatelství ČAS vybíráme:

Otomar Dvořák a Josef Pepson Snětivý

KRAJINOU PRVNÍCH PŘEMYSLOVCŮ

(aneb S českými knížaty ze Stadic do Prahy) – 2., rozšířené vydání

Bájně příběhy o počátcích České země, jak je poprvé zachytil na počátku 12. století kronikář Kosmas, jsou historií rodu Přemyslovců, prvních vládců Čech.

Pozoruhodný obrázek dostanete, když se podíváte na mapu a vyznačíte si jednotlivá dějiště nejstarších příběhů. Získáte jakýsi nepravdělný ovál, obkružující Prahu do vzdálenosti zhruba 30 kilometrů, jen s výjimečnými „chlapdly“ nataženými ještě dál, třeba až k řece Ohři nebo ke Stadicím. Tato dávná ohniska slávy a moci jsou v dnešní době občas skrytá ve stínu metropole, ve své většině nepatří k turistickým atrakcím, někdy se dokonce schovávají na zanedbané průmyslové periférii hlavního města, kde je objeví jen pozorné oko poučeného poutníka.

Tím víc autoři vábilo vydat se do této tajemné „krajiny prvních Přemyslovců“. Zatímco Otomar zaujatě krácel po stopách příběhu mocenského vzestupu prvních knížat a sledoval jimi zanechané stopy i mytologické souvislosti, Pepson s fotoaparátem v ruce neúnavně zkoumal další pozoruhodné stavby, památníky a zajímavosti, které se v průběhu věků na oněch místech nakupily. Tyto pohledy ze dvou různých úhlů se navzájem doplňují – a společně vytvářejí plastický obraz. Výjimkou jsou dvě nové kapitoly, díky nimž je toto druhé vydání též vydáním rozšířeným. Vzhledem k Otomarově zaneprázdněnosti v létě 2023 je celé napsal Pepson. V prvním případě zůstal v samotném centru přemyslovské vlády a prozkoumal kostel svatého Jiří a pozdější Svatojiříský klášter na Pražském hradě, onu nezaslouženě opomíjenou „kolébku i hrob“. Ve druhém zamířil do jednoho z „chapelů“: do Lštění, na hradiště nikoli tak „přepevné“, jak je popsal Kosmas, ale ve své době strategicky důležité.

Oba autoři pak cítí radost vyvolanou skutečností, že původní vydání z roku 2020 je zcela rozebráno a čtenářský zájem si vyžádal tento nový počín. A věří, že Vám i tato o tři roky mladší publikace pomůže uvídnout zdánlivě známá místa v novém světle a všimnout si podrobností, které Vám předtím mohly unikát.

Otomar Dvořák a Josef Pepson Snětivý

KRAJINOU ALBRECHTA Z VALDŠTEJNA (aneb Na cestách s vévodou frýdlantským)

Po úspěchu publikací Krajinou prvních Přemyslovců a Krajinou Karla IV. přicházejí Otomar Dvořák a Josef Pepson Snětivý s osmou společnou knihou, nazvanou Krajinou Albrechta z Valdštejna. Vévoda frýdlantský není výhradně kontroverzní – a už vůbec ne temná – postava naší historie. Jen málokteré české osobnosti se podařilo tak výrazně vstoupit na evropskou scénu a plody jeho záměrů dodnes okrašlují naši půvabnou zemi.

Autoři v této knize sledují jeho dramatický život z nečekaného úhlu: navštívili místa, která ho poznamenala nebo která naopak svým přičiněním poznamenala on sám. Otomar se zaměřil na historii měst, hradů a různých oblastí a jejich začlenění do Valdštejnova životopisu, zatímco Pepson propátrával jednotlivá místa s fotoaparátem v ruce a získával zajímavosti z pramenů, od místních kronikářů, muzejníků či jiných osob, aby mohl vyprávění doplnit o další souvislosti a pozoruhodné objekty v okolí. Objevná výprava obdařila autoři nespočtým množstvím poznatků a zážitků, z nichž nejzajímavější zpřístupňují čtenářům. Ti se tak mohou těšit nejen na plastický obraz Valdštejnova života a krajiny, ale také na velké množství obrázků a fotografií. Některé jsou unikátní, protože se autorské dvojici podařilo proniknout i na místa, kam je vstup prakticky nemožný.

Z produkce Nakladatelství ČAS vybíráme:

Jan Graubner

BŮH MÁ SMYSL PRO HUMOR

(Rozhovory s Markem Šmídem)

Knižní rozhovory s pražským arcibiskupem a českým primasem vznikaly na jaře a v létě roku 2023 v Arcibiskupském paláci na Hradčanech. V rezidenci pražských arcibiskupů rozmlouval historik Marek Šmíd s Janem Graubnerem o jeho dětství, mládí a dospívání, o kněžské formaci, pastoračním působení za normalizace i aktivitách v čele olomoucké a pražské arcidiecéze. Významný prostor je věnován osobním otázkám, zaměřeným mj. na jeho rodinu, přátele, postoje, hodnoty či osobnosti, kterých si váží, záliby, místa jeho srdce... V rozhovoru je též nazírána současná situace a perspektivy katolické církve v měnícím se světě či pontifikát papeže Františka.

Čtenáře však především potěší neformální, upřímný a srdečný dialog. Na jeho hloubce a otevřenosti mají zásluhu obě strany: Jan Graubner díky jasně formulovaným postojům, které se nebál a nebojí zastávat v jakékoli době a bez ohledu na názorové protivníky, díky své křesťanské pokoře a v neposlední řadě díky smyslu pro humor. A Marek Šmíd jako uznávaný a erudovaný historik a pedagog, profesně i osobně spjatý s historií a současností katolické církve.

Lenka Chalupová

SVATOJÁNSKÉ OŘECHY

Lidi ten dům lákal – a současně děsil. V jeho zahradě rostly letité ořešáky, kterým nebylo nikdy dopřáno, aby svůj plod ve skořápce vydaly v čase zralosti. Pro Dluhonické byl svatojánský dům prokletý. „Vždyť je to proti Pánubohu,“ křičovali se, „shazovat ořechy z větví ještě nezralé. . . Je to jako vytlouct nedonošené dítě z lůna matky. Hřích, jenom hřích!“ Jenže Juliana Paukrtová se synem Hanušem a vnučkou Vilemínou neuměli jinak. Stejně jako všichni jejich předci, o svatém Janu ze všech stromů strhali zelené ořechy a naházeli je do sudů.

Léta 1958 a 1959 však přinesou dramatické změny. Třináctiletá Vilemína se musí vypořádat s novou životní cestou, během jediného roku se z dětské bezstarostnosti přenést do světa starostí dospělých a bojovat o své místo. Je tíživou situací v rodině vinna její máma Albína, zdatná agitátorka JZD, kterou místní nemají rádi pro její minulost pošpiněnou kolaborací s nacisty? Nebo za všechno může ten prokletý svatojánský dům?

Strhující román Lenky Chalupové volně navazuje na úspěšné tituly Kyselé třešně a Páté jablko, a završuje tak trilogii z poválečného Přerovska.

Miloň Čepelka JOSEFOVÉ

Vydalo Nakladatelství ČAS, Řitka 2024

Ilustrace: Lenka Kozlíková, www.lenkakoziikova.com

Doslov: Josef Pepson Snětivý, www.pepson.cz

Odpovědný redaktor: Josef Pepson Snětivý

Fotografie Miloně Čepelky: Josef Pepson Snětivý

Fotografie Lenky Kozlíkové: Kateřina Janišová

Návrh obálky a sazba: Alena Šulcová

Tisk a vazba: Marten, spol. s r. o., Praha

ISBN 978–80–7475–477–7

Knihy Nakladatelství ČAS si můžete výhodně objednat
na stránkách www.nakladatelstvicas.cz, e-mailové adrese
info@nakladatelstvicas.cz či poštou na adrese
Nakladatelství ČAS s.r.o., Slepá 246, 252 03 Řitka.

